

«ЭЛИТ»
АВТОКӨЛІКТІ ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУ ҚАҒИДАЛАРЫ

1-БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 1.1. Осы «ЭЛИТ» автокөлікті ерікті сақтандыру қағидаларының (бұдан әрі – Қағидалар) негізінде «АСКО» сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Сақтандырушы) жеке және заңды тұлғалармен (бұдан әрі – Сақтанушылар) «ЭЛИТ» автокөлікті ерікті сақтандыру шарттарын (бұдан әрі – Шарт) жасасады.
- 1.2. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:
- 1.2.1. **Автокөлік** – осы Шарт жасалған жеңіл автомобиль көлігінің жылжымалы құрамының бірлігі.
- 1.2.2. **Пайда алушы** – сақтандыру төлемін алушы тұлға.
- 1.2.3. **Сақтанушы** – автокөлікті иелену, пайдалану және оған билік ету құқығында иеленетін заңды немесе жеке тұлға.
- 1.2.4. **Автокөліктің нақты (нарықтық) құны** – мәміле тараптары мүлік туралы қолжетімді барлық ақпаратқа ие бола отырып, бәсекелестік жағдайында әрекет ететін және мәміле бағасына қандай да бір төтенше мән-жайлар әсер етпейтін жағдайда мүлік иеліктен шығарылуы мүмкін неғұрлым ықтимал баға.
- 1.2.5. **Қосымша орнатылған жабдық (қосымша жабдық)** – автокөліктің негізгі тараптарының құрамына кірмейтін, пайдалану жайлылығын, қауіпсіздігін және ыңғайлылығын арттыратын құрылғылар мен жүйелердің жиынтығы (автомобильдің теле-радио аппаратурасы, салонның қосымша жабдықтары, зауыттық жинақтамаға кірмейтін жарықтандыру және дабыл беру жабдықтары, арнайы сырлау, тіркемені сүйреуге арналған құрылғылар).
- 1.2.6. **Жүргізуші** – белгіленген тәртіппен автокөлікті басқаруға жіберілген, тиісті санаттағы жүргізу құқығына және қажетті дағдыларға ие әрі автокөлікті басқаратын тұлға.
- 1.2.7. **Франшиза** – өтелуге жатпайтын залалдың бір бөлігі, ол сақтандыру сомасының белгілі бір пайызы түрінде немесе белгіленген тұрақты мөлшерде айқындалады.
- 1.2.8. **ТКС (техникалық қызмет көрсету станциясы)** – автокөлікті қалпына келтіру жөндеу қызметтерінің толық кешенін стационарлық техникалық қызмет көрсету станциясында да, сондай-ақ тар бейінді мамандандырылған орталық жағдайында да көрсететін көпфункционалды кешен.

2-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ШЕКТЕУІ

- 2.1. Сақтандыру объектісі болып Сақтанушының автомобиль көлігіне иелік етуге, оны пайдалануға және оған билік етуге байланысты мүліктік мүдделері табылады.
- 2.2. Сақтандыруға қабылданады:
- 2.2.1. автомобиль көлігі;
- 2.2.2. қосымша жабдық.
- 2.3. Сақтандыруға мынадай автомобиль көлігі қабылданбайды:
- 2.3.1. пайдалану мерзімі 15 жылдан асқан;
- 2.3.2. жолаушыларды такси ретінде тасымалдау үшін пайдаланылатын және каршеринг шарттарымен жалға берілетін;
- 2.3.3. Қазақстан Республикасының аумағына қолданыстағы кедендік нормалар мен қағидаларды бұза отырып әкелінген немесе Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары мен Интерполдың ақпараттық дерекқорларында бұрын ұрланған ретінде тіркелген, сондай-ақ сәйкестендіру нөмірлері өзгертілген.

3-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӘУЕКЕЛДЕРІ

- 3.1. Шарт бойынша мынадай тәуекелдер бойынша сақтандыру қорғанысы көзделген:
- «Айдап әкету»** – ұрлау мақсатынсыз автомобиль көлігін заңсыз иемдену, соның нәтижесінде автомобиль көлігінің және/немесе оның қосымша жабдығының жойылуы немесе зақымдануы мүмкін.
- «Табиғи апаттар»** – табиғи сипаттағы жекелеген дүлей құбылыстардың нәтижесінде автомобиль көлігінің зақымдануы немесе жойылуы. Оларға мыналар жатады: дауыл (қарлы, құмды, су дауылы), құйын (Бофорт шкаласы бойынша 12 баллдан бастап), нөсер жауын (оның ішінде бұршақ), жер сілкінісі (Рихтер жер сілкінісі қарқындылығы шкаласы бойынша 6 баллдан бастап), сел, опырылу, көшкін, тасқын (су тасу кезеңін қоспағанда).

«Шынының сынуы» – автомобиль көлігінің алдыңғы және/немесе бүйірлік әйнектерінің толық бұзылуы, жарықшақтар немесе сызаттар пайда болуы түріндегі зақымдануы.

«Үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттері» – үшінші тұлғалардың автомобиль көлігін зақымдауға және (немесе) жоюға бағытталған құқыққа қайшы әрекеттері салдарынан келтірілген материалдық залал. Аталған әрекеттер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес ұрлық, тонау, қарақшылық ретінде саралануы мүмкін.

«ЖКО» – автомобиль көлігінің жолдағы қозғалысы барысында және оның қатысуымен болған, нәтижесінде адамдар қаза тапқан немесе жарақат алған, автомобиль көлігі, қосымша жабдық, құрылыстар, жүктер зақымданған немесе өзге де материалдық залал келтірілген оқиға.

«Күтпеген оқиғалар» – өзге де күтпеген оқиғалардың нәтижесінде автомобиль көлігінің зақымдануы немесе жойылуы. Оларға мыналар жатады: найзағай соғуы, мұз ойылып көлік құралының мұз астына түсуі, қозғалмайтын немесе қозғалатын заттарға – құрылыстарға, кедергілерге, жануарларға және т.б. соғылу (ЖКО жағдайларын қоспағанда), сондай-ақ бөгде заттардың автомобиль көлігіне кездейсоқ құлауы.

«Өрт, жарылыс» – сыртқы әсер ету, өздігінен тұтану салдарынан туындаған бақылаусыз жану немесе жарылыс (оның ішінде соққы толқынының әсері). Автомобиль салоны элементтерінің темекі шегу нәтижесінде пайда болған жергілікті зақымданулары бұл тәуекелге жатпайды.

«Басқарылатын әуе кемелерінің, олардың бөліктерінің, сынықтарының, олардан түскен жүктің құлауы» – басқарылатын әуе кемелерінің, олардың бөліктерінің, сынықтарының немесе олардан құлаған не лақтырылған жүктің, жанармайдың және өзге де заттардың құлауы, соқтығысуы немесе бұзылуы салдарынан автомобиль көлігіне келтірілген сыртқы механикалық әсер.

4-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ТЫСҚАРЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕР

4.1. Сақтандыру жағдайы болып Шартта көзделген, орын алған және автомобиль көлігінің және/немесе оған орнатылған қосымша жабдықтың зақымдануына, жоғалуына/жойылуына әкеп соққан, сондай-ақ Сақтандырушының сақтандыру өтемін төлеу міндетін туындатқан күтпеген оқиға танылады.

4.2. Сақтандыру жағдайы мынадай себептердің салдарынан болған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:

4.2.1. Сақтанушының, Пайда алушының, автомобиль көлігін басқаруға жіберілген тұлғаның, олардың туыстары мен отбасы мүшелерінің абайсыз немесе қасақана әрекеттері;

4.2.2. жүргізушінің автомобиль көлігін алкогольдік, есірткілік және/немесе уытқұмарлық масаң күйде, сондай-ақ автомобиль көлігін басқару кезінде қолдануға тыйым салынған дәрілік препараттардың әсерімен басқаруы;

4.2.3. автомобиль көлігін заңсыз мақсаттарда пайдалану, оның ішінде сот шешімімен қылмыстық жазаға жататын әрекеттерді жасау немесе автомобиль көлігінің қылмыс құралы немесе тәсілі ретінде пайдаланылуы;

4.2.4. Жүргізушінің жол-көлік оқиғасы болған жерден кетіп қалуынан не уәкілетті органның талабы бойынша медициналық куәландырудан (сараптамадан) өтуден бас тартуынан көрініс тапқан Жол жүрісі қағидаларын бұзуы;

4.2.5. өрт қауіпсіздігі қағидаларын бұзу, автомобиль көлігінің салонында немесе оның жанында темекі шегу немесе отпен абайсыз жұмыс істеу.

4.3. Сақтандыру қорғанысымен қамтылмайды және өтелуге жатпайды:

4.3.1. мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгілерінің, автомобиль көлігінің қосалқы дөңгелектерінің ұрлануы, жоғалуы немесе зақымдануы;

4.3.2. моральдық зиян, жоғалған пайда, шығындар (айыппұлдар, тұрақсыздық айыбы), тауарлық түрінің жоғалуы, сақтандыру жағдайынан туындауы мүмкін жанама және өзге де шығыстар (бос тұрып қалу, автомобиль көлігін сақтауға байланысты шығыстар, іссапар шығыстары, кепілдік мерзімінің аяқталуына байланысты шығындарды қоса алғанда өзге де залалдар және т.б.).

4.3.3. зауыттық ақау себебінен туындаған залал;

4.3.4. кез келген көтергіш механизмдердің әсері нәтижесінде болған зақымданулар (платформаларға, эстакадаларға тиеу-түсіру, техникалық қарап-тексеру және жөндеу жұмыстары кезінде көтеру, жуу/тазалау, техникалық қызмет көрсету, тюнинг жасау, отын құю және т.б.);

4.3.5. автомобиль көлігін кез келген тәсілмен сүйрету нәтижесінде алынған, сондай-ақ автомобиль көлігімен басқа көлік құралдарын сүйрету кезінде болған зақымданулар;

4.3.6. шатырдың, люктердің ағуы (егер олар сақтандыру жағдайы нәтижесінде зақымданбаған болса) немесе терезелердің ашық қалуы салдарынан болған оқиғалар;

4.3.7. автомобиль көлігінің ішінде болған мүлікке келтірілген залал;

4.3.8. автомобиль көлігін жақсарту және жаңғырту бойынша шығыстар;

4.3.9. автомобиль көлігін сынақтарда, спорттық іс-шараларда немесе оқу мақсаттарында пайдалану кезінде туындаған залал;

- 4.3.10. қауіпті, жарылғыш заттарды немесе радиоактивті материалдарды тасымалдау нәтижесінде туындаған залал;
- 4.3.11. автомобиль көлігін басқаруға жіберілген тұлғалар тізімінде көрсетілмеген адам басқарған кезде немесе автомобиль көлігін басқару құқығына жарамды куәлігі және тиісті санаты (кіші санаты) жоқ жүргізуші басқарған кезде автомобиль көлігінің зақымдануы немесе жоғалуы;
- 4.3.12. халық толқулары, ереуілдер, азаматтық соғыс, әскери іс-қимылдар немесе іс-шаралар, сондай-ақ терроризм актілері нәтижесінде автомобиль көлігінің зақымдануы немесе жоғалуы;
- 4.3.13. билік органдарының талабы бойынша автомобиль көлігінің жойылуы, оның тәркіленуі немесе қамауға алынуы.

5-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ СОМАЛАРЫН АЙҚЫНДАУ ТӘРТІБІ

- 5.1. Страховая сумма - лимит ответственности Страховщика, определяемый в пределах действительной (рыночной) стоимости автомобильного транспорта и/или дополнительного оборудования на дату заключения Договора, который уменьшается на размер произведённых страховых выплат и действует до полного исчерпания страховой суммы либо прекращения срока действия Договора.
- 5.2. Действительная (рыночная) стоимость автомобильного транспорта и/или дополнительного оборудования на дату заключения Договора определяется на основании заявления на страхование, документов, подтверждающих стоимость автомобильного транспорта и дополнительного оборудования, анализа рыночных предложений.

6-БӨЛІМ. ШАРТ ЖАСАСУ ТӘРТІБІ

- 6.1. Шарт сақтандыру туралы өтініш негізінде жазбаша нысанда жасалады.
- 6.2. Сақтанушы Сақтандырушының талап етуі бойынша мынадай құжаттарды ұсынуға міндетті:
- 6.2.1. Сақтанушы – заңды тұлғаның құрылтай және тіркеу құжаттары;
- 6.2.2. Сақтанушының немесе оның атынан әрекет ететін өкілдің жеке басын куәландыратын құжат;
- 6.2.3. автомобиль көлігінің тіркеу құжаттары және сақтандыруға берілетін мүліктің сақталуына мүдделіліктің бар екенін растайтын құжаттар (көлік құралын мемлекеттік тіркеу туралы куәлік, автомобиль көлігінің электрондық паспортының үзіндісі, автомобиль көлігін және/немесе қосымша жабдықты сатып алғанын растайтын құжаттар);
- 6.2.4. Сақтандырушымен келісілген көлемде және сапада (форматта) автомобиль көлігінің және/немесе қосымша жабдықтың жай-күйі туралы фотосуреттер және/немесе бейнематериалдар (Сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы сақтандыру туралы өтініш берген кезде);
- 6.2.5. басқа сақтандырушылармен жасалған, сақтандырылатын автомобиль көлігіне қатысты қолданыстағы сақтандыру шарттары туралы мәліметтер (бар болған жағдайда).
- 6.3. Сақтандырушы тәуекел дәрежесін айқындау және сақтандыру сыйлықақысын есептеу үшін Бірыңғай сақтандыру дерекқоры ұсынатын мәліметтерді сұратуға, алуға және пайдалануға құқылы.
- 6.4. Егер тараптардың келісімінде өзгеше көзделмесе, Шартты ресімдеу автомобиль көлігін қарап-тексеру актісі жасалғаннан және сақтандыру сыйлықақысы қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз төлем арқылы төленгеннен кейін жүзеге асырылады.

7-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ МЕРЗІМІ ЖӘНЕ АУМАҒЫ

- 7.1. Шарт жасалған сәттен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болып табылады.
- 7.2. Шарттың қолданылу мерзімі тараптардың келісімімен айқындалады және Шартта көрсетіледі.
- 7.3. Егер өзгеше көзделмесе, сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі Шарттың қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.
- 7.4. Сақтандыру аумағы тараптардың келісімімен белгіленеді.

8-БӨЛІМ. САҚТАНУШЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

- 8.1. Сақтанушының құқықтары:
- 8.1.2. сақтандыру талаптарымен танысуға;
- 8.1.3. Сақтандырушының атына жазбаша өтініш беру және тараптардың тиісті қосымша келісімге бірлесіп қол қоюы арқылы автокөлік құралын басқаруға жіберілген тұлғалардың тізімін өзгертуге;
- 8.1.4. Шарт жоғалған жағдайда оның телнұсқасын алуға;
- 8.1.5. Шартты мерзімінен бұрын бұзуға.
- 8.2. Сақтанушының міндеттері:
- 8.2.1. Шарт жасасу кезінде Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін бағалау үшін маңызы бар, өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы хабарлауға, егер мұндай мән-жайлар Сақтандырушыға белгілі болмаса және белгілі болуға тиіс болмаса, сондай-ақ Сақтандырушының талабы бойынша автокөлік құралын қарап тексеруге ұсынуға;

- 8.2.2. Шарт жасасу кезінде және оның қолданылу мерзімі ішінде басқа сақтандырушылармен дәл осындай тәуекелдер бойынша жасалған барлық сақтандыру шарттары туралы Сақтандырушыны хабардар етуге;
- 8.2.3. сақтандыру сыйлықақысын Шартта көзделген мөлшерде және тәртіппен төлеуге;
- 8.2.4. автокөлік құралы пайдаланылмаған жағдайда (күнтізбелік қатарынан 2 күннен астам) оны күзетілетін автотұраққа (жерасты паркингіне, гаражға) орналастыру арқылы оның сақталуын қамтамасыз етуге;
- 8.2.5. Сақтандырушының жазбаша талабы бойынша келтірілген залалды бағалау мақсатында тәуелсіз сараптама жүргізу үшін зақымдалған автокөлік құралын ұсынуға;
- 8.2.6. зақымдалған автокөлік құралын жөндеуге дейін немесе оған қатысты заттық құқықтардан бас тартқанға дейін Сақтандырушыға көрсетуге;
- 8.2.7. автокөлік құралы айдап әкетілген, ұрланған немесе жойылған жағдайда, қабылдау-тапсыру актісі бойынша Сақтандырушыға барлық тіркеу құжаттарының түпнұсқаларын және автокөлік құралының барлық кілттерінің түпнұсқаларын тапсыруға;
- 8.2.8. егер сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін Сақтанушыға ұрланған автокөлік құралы қайтарылса немесе келтірілген залал оны келтірген тұлға тарапынан өтелсе, Сақтандырушыға сақтандыру төлемін қайтаруға;
- 8.2.9. егер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген талап қою мерзімі ішінде Сақтанушыны (Пайда алушыны) сақтандыру төлемін алу құқығынан толық немесе ішінара айыратын мән-жай анықталса, Сақтандырушыға сақтандыру төлемін қайтаруға;
- 8.2.10. сақтандыру жағдайының басталғанын, сондай-ақ келтірілген залалды дәлелдеу міндетін өз мойнына алуға;
- 8.2.11. Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді орындауға.

9-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУШЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

- 9.1. Сақтандырушының құқықтары:
- 9.1.1. сақтанушы Шартты жасасу кезінде ұсынған ақпараттың дұрыстығын, сондай-ақ оның Шарт талаптарын орындауын тексеруге;
- 9.1.2. сақтанушыға сақтандыру талаптарын өзгертуге келісуден бас тартуға;
- 9.1.3. сақтанушыдан сақтандыру сыйлықақысын толық көлемде және уақтылы төлеуді талап етуге;
- 9.1.4. сақтанушыдан сақтандыру жағдайының орын алу мән-жайларына қатысты құжаттарды талап етуге;
- 9.1.5. сақтандыру жағдайының себептері мен мән-жайларын дербес анықтауға, қажет болған жағдайда құзыретті органдарға тиісті құжаттар мен ақпаратты ұсыну туралы сұрау салулар жіберуге;
- 9.1.6. зақымданған автокөлік құралын қарап-тексеруді немесе техникалық тексеруді жүргізуге;
- 9.1.7. қалпына келтірілген автокөлік құралын қарап-тексеру үшін ұсынуды талап етуге. Сақтанушы осы талапты орындаудан бас тартқан жағдайда, Сақтандырушы автокөлік құралының тораптары мен бөлшектерінің кейіннен орын алған ұқсас зақымданулары үшін жауапты болмайды;
- 9.1.8. келтірілген зиян үшін жауапты тұлғаға кері талап қою (регресс) құқығын жүзеге асыруға;
- 9.1.9. шартты мерзімінен бұрын бұзуға;
- 9.1.10. шартқа және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға, оның мөлшерін азайтуға немесе уәкілетті органдардың деректері мен құжаттары негізінде барлық мән-жайлар анықталғанға дейін төлемді кейінге қалдыруға;
- 9.1.11. Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді жүзеге асыруға.
- 9.2. Сақтандырушының міндеттері:
- 9.2.1. сақтанушыны Сақтандыру қағидаларымен оларды www.asko.kz сайтында орналастыру арқылы таныстыруға және оның талабы бойынша Қағидалардың көшірмесін ұсынуға (жіберуге);
- 9.2.2. сақтанушының жазбаша өтініші бойынша Шарттың телнұсқасын беруге;
- 9.2.3. сақтандыру құпиясын сақтауды қамтамасыз етуге;
- 9.2.4. сақтандыру жағдайы басталған кезде Шартта көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;
- 9.2.5. сақтандыру жағдайы кезінде залалды азайту мақсатында Сақтанушы жұмсаған шығындарды өтеуге;
- 9.2.6. шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді жүзеге асыруға.

10-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ ТУЫНДАҒАН КЕЗДЕГІ САҚТАНУШЫНЫҢ ӘРЕКЕТТЕРІ

- 10.1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушы:
- 10.1.1. сақтандыру объектісін сақтап қалу, залал қаупін азайту және қосымша залалдың туындауына ықпал ететін себептерді жою үшін мүмкін болатын барлық шараларды дереу қабылдауға;

- 10.1.2. сақтандыру жағдайының басталғаны туралы оның орны, уақыты және барлық мән-жайларын көрсете отырып, кез келген қолжетімді тәсілмен 3 (үш) жұмыс күні ішінде Сақтандырушыға хабарлауға. Ауызша хабарлама кейіннен 24 сағат ішінде жазбаша түрде расталуға тиіс;
- 10.1.3. құзыретті органдар қабылдаған шаралар (тергеп-тексеру жүргізу, сотқа шақыру, қарап-тексеруге шақыру және т.б.) туралы Сақтандырушыны хабардар етуге;
- 10.1.4. автокөлік құралын Сақтандырушының өкіліне қарап-тексеру үшін ұсынуға міндетті.
- 10.2. Сақтандыру жағдайының басталғанын, сондай-ақ соның салдарынан келтірілген залалды дәлелдеу міндеті Сақтанушыға (Пайда алушыға) жүктеледі.

11-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ МӘСЕЛЕСІН ҚАРАУ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ҚҰЖАТТАР

11.1. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы талапты Пайда алушы Сақтандырушыға тиісті талапты негіздейтін құжаттарды қоса тіркей отырып, жазбаша түрде ұсынады.

11.2. Келтірілген залалдың орнын толтыру туралы өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

11.2.1. сақтандыру оқиғасы туралы өтініш;

11.2.2. Шарттың түпнұсқасы/телнұсқасы;

11.2.3. көлік құралын мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің, сақтандыру оқиғасының белгілері бар оқиға болған кезде көлік құралын басқарған адамның жүргізуші куәлігінің көшірмелері;

11.2.4. құзыретті органдардың (жол полициясы органдарының; прокуратура, тергеу, анықтау органдарының; сот органдарының; өртке қарсы бақылау органдарының және т.б.) тиісті құжаттарының түпнұсқалары немесе уәкілетті тұлғалар куәландырған көшірмелері;

11.2.5. сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін банктік деректемелер;

11.2.6. Сақтандырушының келтірілген залал үшін жауапты тұлғаға кері талап қою (регресс) құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті құжаттар.

«Жол-көлік оқиғасы (ЖКО)» тәуекелі бойынша Сақтанушы мынадай құжаттарды ұсынады:

11.2.7. полиция органдары материалдарының көшірмелері: хаттама, жол-көлік оқиғасына қатысушылардың түсініктемелері, жол-көлік оқиғасының схемасы;

11.2.8. алкогольдік, есірткілік немесе өзге де масаң күйде болғанын анықтау мақсатында жүргізілген медициналық куәландыру хаттамасы;

11.2.9. жол-көлік оқиғасы фактісі бойынша іс қозғалып, материалдар сотқа берілген жағдайда, заңды күшіне енген сот шешімі немесе өзге де акт.

«Өрт, жарылыс» тәуекелі бойынша Сақтанушы мынадай құжаттарды ұсынады:

11.2.10. оқиға фактісі бойынша өртке қарсы қызмет органдарына берілген өтініш;

11.2.11. оқиға болған жерді қарау хаттамасы;

11.2.12. өрт туралы акт;

11.2.13. қылмыстық іс қозғау туралы қаулы;

11.2.14. қылмыстық іс бойынша түпкілікті шешім болып табылатын, заңды күшіне енген процестік құжат.

«Үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттері» тәуекелі бойынша Сақтанушы мынадай құжаттарды ұсынады:

11.2.15. оқиға фактісі бойынша ішкі істер органдарына берілген өтініш;

11.2.16. оқиға болған жерді қарау хаттамасы;

11.2.17. қылмыстық іс қозғау туралы қаулы;

11.2.18. іс бойынша жәбірленуші деп тану туралы қаулы;

11.2.19. көлік құралын мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің түпнұсқасы және көлік құралының кілттер жиынтығының түпнұсқасы немесе осы құжаттың ұрланғаны немесе жоғалғаны туралы құзыретті органдардың анықтамасы, не сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өтініш берген кезде оны алып қою туралы қаулы.

«Табиғи апаттар» тәуекелі бойынша Сақтанушы мынадай құжаттарды ұсынады:

11.2.20. сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын, гидрометеорологиялық қызметтің аумақтық бөлімшелері, комиссиялар және оқиғаларды тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын өзге де құзыретті органдар жасаған қорытындылар.

«Күтпеген оқиғалар» тәуекелі бойынша Сақтанушы мынадай құжаттарды ұсынады:

11.2.21. полиция органдарының құжаттары: хаттама, анықтама, рапорт, қаулы, оқиғаны тіркеу туралы талон-хабарлама;

11.2.22. төтенше жағдайлар қызметінің (ТЖМ/ТЖД) құжаттары;

11.2.23. гидрометеорологиялық қызметтің құжаттары;

11.2.24. коммуналдық, жол, пайдалану немесе өзге де уәкілетті қызметтердің актілері.

«Ұшқыш басқаруындағы әуе кемелерінің, олардың бөлшектерінің, сынықтарының немесе олардан түскен жүктің құлауы» тәуекелі бойынша Сақтанушы келесі құжаттарды ұсынады:

11.2.25. полиция органдарының құжаттары: хаттама, анықтама, баянат, қаулы, оқиғаның тіркелгені туралы хабарлама-талоны;

11.2.26. төтенше жағдайлар органдарының, авариялық немесе арнайы қызметтердің актісі;

11.2.27. авиация саласындағы уәкілетті органдардың, әуе кемесін пайдаланушының немесе әуежайдың құжаттары (болған жағдайда).

«Шынылардың сынуы» тәуекелі бойынша Сақтанушы келесі құжаттарды ұсынады:

11.2.28. зақымданған автокөлік құралын қарап-тексеру актісі;

11.2.29. құзыретті органдардың құжаттары — егер сақтандыру жағдайы жол-көлік оқиғасы, үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттері және т.б. салдарынан орын алса.

«Айдап әкету» тәуекелі бойынша Сақтанушы келесі құжаттарды ұсынады:

11.2.30. автокөлік құралының тіркеу құжаттарының түпнұсқалары (көлік құралын тіркеу туралы куәлік), сондай-ақ автокөлік құралының кілттер жиынтығының түпнұсқасы;

11.2.31. Сақтанушының автокөлік құралын айдап әкету немесе ұрлау фактісі бойынша ішкі істер органдарына берген жазбаша өтінішінің көшірмесі;

11.2.32. құзыретті органдардың құжаттарының түпнұсқалары немесе уәкілетті тұлғалар куәландырған көшірмелері (қылмыстық істің қозғалғаны, кінәлі тұлғалардың анықталғаны туралы анықтама және т.б.);

11.2.33. Сақтанушының автокөлік құралынан мүлік ретінде Сақтандырушының пайдасына бас тартуы («абандон») туралы жазбаша өтініші.

«Эвакуатор қызметтеріне ақы төлеу» қосымша шығыстары бойынша Сақтанушы келесі құжаттарды ұсынады:

11.2.34. тауарлық және кассалық чектер.

Сақтандырушы Сақтанушыға эвакуатор қызметтеріне ақы төлеуге нақты жұмсалған шығыстарды мынадай лимиттер шегінде өтейді:

- қала шегінде эвакуациялау кезінде — эвакуатордың 2 (екі) сағаттық жұмыс құнынан аспайтын мөлшерде;

- қала шегінен тыс эвакуациялау кезінде — 100 (жүз) километр қашықтыққа дейін тасымалдау құнынан аспайтын мөлшерде.

11.3. Егер Сақтанушы Шарт талаптарында көзделген құжаттар топтамасын ұсынбаса, Сақтандырушы 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтанушыны жетіспейтін құжаттар туралы жазбаша түрде хабардар етеді.

12-БӨЛІМ. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ТАЛАПТАРЫ

12.1. Сақтандыру төлемі – сақтандыру жағдайы басталған кезде төленетін ақша сомасы.

12.2. Автокөлік құралына келтірілген залалдың мөлшері қалпына келтіру жөндеу жұмыстарының құны мен түрі Сақтандырушымен келісілгеннен кейін техникалық қызмет көрсету станциясының (ТҚС) шоты негізінде не Сақтандырушы бекітілген әдістемеге сәйкес айқындайды.

12.3. Егер сақтандыру сомасы залал мөлшеріне тең немесе одан көп болса, автокөлік құралының және/немесе қосымша жабдықтың зақымдануы кезінде сақтандыру төлемінің мөлшері мынадай формула бойынша айқындалады:

$$\text{Сақтандыру төлемі} = \text{Залал} \times \text{НҚК} - \text{Франшиза}$$

мұнда,

Сақтандыру төлемі – сақтандыру жағдайы басталған кезде төленетін ақша сомасы.

Залал – ТҚС (техникалық қызмет көрсету станциясы) немесе Сақтандырушы есептеген автокөлік құралының және/немесе қосымша жабдықтың қалпына келтіру жөндеу құны.

НҚК – сақтандыру жағдайы басталған күнгі автокөлік құралының және/немесе қосымша жабдықтың нақты (нарықтық) құнына сақтандыру сомасының сәйкестік коэффициенті.

$$\text{НҚК} = \left(\frac{\text{Сақтандыру сомасы}}{\text{Сақтандыру жағдайы басталған күнгі нақты (нарықтық) құны}} \right)$$

(Бұл ретте НҚК мәні 0,9-дан бастап 1-ге дейін дөңгелектенеді; НҚК -тің ең жоғары мәні = 1.).

12.4. Сақтандыру сомасы залал мөлшерінен аз болған жағдайда, автомобиль көлігіне және/немесе қосымша жабдыққа зақым келген кезде сақтандыру төлемі мына формула бойынша анықталады:

$$\text{Сақтандыру төлемі} = \text{Сақтандыру сомасы} \times \text{НҚК} - \text{Франшиза}$$

мұнда,

Сақтандыру төлемдері – сақтандыру жағдайы басталған кезде төленетін ақша сомасы.

Сақтандыру сомасы – Шарт бойынша автомобиль көлігіне және/немесе қосымша жабдыққа белгіленген сақтандыру сомасы.

НҚК – сақтандыру оқиғасы болған күндегі автомобиль көлігінің және/немесе қосымша жабдықтың нақты (нарықтық) құнына сақтандыру сомасының сәйкестік коэффициенті.

$$НҚК = \left(\frac{\text{Сақтандыру сомасы}}{\text{Сақтандыру жағдайы басталған күнгі нақты (нарықтық) құны}} \right)$$

12.5. Автомобиль көлігін және/немесе қосымша жабдықты ұрлау, нақты немесе конструктивтік (толық) жойылу жағдайында, яғни залал мөлшері сақтандыру оқиғасы болған күндегі автомобиль көлігінің және/немесе қосымша жабдықтың нақты (нарықтық) құнының 80 (сексен)% немесе одан жоғары мөлшеріне тең болған жағдайда, сақтандыру өтемақысын төлеу мына формула бойынша жүргізіледі:

Сақтандыру төлемі = Сақтандыру сомасы x НҚК – ГОТС – Франшиза – Страховые выплаты

Сақтандыру төлемі – сақтандыру жағдайы басталған кезде төленетін ақша сомасы.

НҚК – сақтандыру оқиғасы болған күндегі автомобиль көлігінің және/немесе қосымша жабдықтың нақты (нарықтық) құнына сақтандыру сомасының сәйкестік коэффициенті

$$НҚК = \left(\frac{\text{Сақтандыру сомасы}}{\text{Сақтандыру жағдайы басталған күнгі нақты (нарықтық) құны}} \right)$$

(Бұл ретте НҚК мәні 0,9-дан бастап 1-ге дейін дөңгелектенеді; НҚК -тің ең жоғары мәні = 1).

Сақтандыру сомасы – Шарт бойынша автомобиль көлігіне және/немесе қосымша жабдыққа белгіленген сақтандыру сомасы.

ГОТС – болашақта қосалқы бөлшектер ретінде іске асырылуы мүмкін автомобиль көлігінің және/немесе қосымша жабдықтың элементтері. ГОТС олар Сақтандырушыға берілген жағдайда есептеу кезінде қолданылмауы мүмкін.

12.6. Сақтандыру сомасы жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азайтылады.

12.7. Сақтандырушы Сақтанушы барлық қажетті құжаттарды ұсынғаннан кейін 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдайды және оны төлейді немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдап, Сақтанушыға дәлелді жазбаша бас тартуды жолдайды, ал «Ұрлау» тәуекелі бойынша – 30 (отыз) жұмыс күні ішінде.

12.8. Сақтандыру төлемі Сақтандырушының қалауы бойынша толық немесе ішінара, сақтандыру төлемі сомасы шегінде залалды заттай нысанда өтеумен ауыстырылуы мүмкін.

12.9. Сақтандыру төлемі Шартта көзделген франшиза мөлшері шегеріліп, сондай-ақ осы залалды өтеу тәртібімен үшінші тұлғалардан алынған сомалар және бұрын жүзеге асырылған сақтандыру төлемдері шегерілгеннен кейін жүргізіледі. Франшиза мөлшері Шартта белгіленеді.

12.10. Сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы Шарт бойынша белгіленген сақтандыру сомасынан аспауға тиіс, бұл ретте әрбір нақты сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру жағдайы нәтижесінде автомобиль көлігіне келтірілген нақты залал мөлшерінен және бұрын жүзеге асырылған төлемдер сомасынан аспауға тиіс.

12.11. Сақтандырушы залал сомасының 50 (елу)% мөлшеріне дейін сақтандыру төлемін жүзеге асыруға құқылы:

12.11.1. егер автомобиль көлігі түнгі уақытта күзетілетін автотұрақта немесе құлыпталатын гаражда болмаған жағдайда немесе автомобиль көлігі пайдаланылмаған кезде сигнал беру жүйесі өшірілген болса;

12.11.2. Егер басқаруға рұқсат етілген тұлға автомобиль көлігінің салонында құқық белгілейтін құжаттарды және/немесе тұтандыру кілттерін қалдырған болса.

12.12. Сақтандырушы келесі жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:

12.12.1. Сақтанушының сақтандыру жағдайынан туындаған залалды азайту бойынша шараларды қасақана қабылдамауы;

12.12.2. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламау немесе уақтылы хабарламау;

12.12.3. Сақтанушының сақтандыру жағдайының туындауына кінәлі тұлғаға талап қою құқығынан бас тартуы, сондай-ақ талап қою құқығының Сақтандырушыға ауысуы үшін қажетті құжаттарды Сақтандырушыға беруден бас тартуы.

12.13. Келтірілген залал басқа тұлғалар тарапынан толық немесе ішінара өтелген жағдайларда, Сақтандырушы Шарт бойынша төленуге тиіс сома мен басқа тұлғалардан алынған немесе тағайындалған өтемақы сомасының арасындағы айырманы ғана төлеуге құқылы. Сақтанушы мұндай өтемақылар туралы Сақтандырушыға хабарлауға міндетті.

12.14. Автомобиль көлігіне және/немесе қосымша жабдыққа зақым келген жағдайда келесілер өтелуге жатпайды:

12.14.1. Зақымдануы сақтандыру жағдайынан туындамаған агрегаттар мен бөлшектерді қалпына келтіру жөніндегі жөндеу жұмыстары немесе оларды ауыстыру, сондай-ақ жүргізілуі технологиялық қажеттілікпен байланысты емес жұмыстардың құны (жанасатын беттерді бояу, жөндеудің орнына бөлшектерді ауыстыру және т.б.);

12.14.2. Жөндеу технологиясында көзделмеген жұмыстар;

12.14.3. Сақтандыру жағдайы басталғанға дейін пайда болған зақымдарды немесе ақауларды жоюға бағытталған шығындар (оның ішінде Шарттың қолданысы басталғанға дейін зақымданған агрегаттар мен бөлшектерді қалпына келтіру немесе ауыстыру), егер Сақтанушы сақтандыру жағдайы басталғанға дейін жөнделген автомобиль көлігін және/немесе қосымша жабдықты Сақтандырушыға тексеруге ұсынбаған болса;

12.14.4. Шарт жасалған кезде автомобиль көлігін тексеру актісінде көрсетілген зақымдарды жоюға бағытталған шығындар, олар жойылған және бұл туралы Сақтандырушыға хабарланған жағдайларды қоспағанда;

12.14.5. Автомобиль көлігін қалпына келтіру жұмыстарын шұғыл жүргізу қажеттілігіне байланысты туындаған қосымша шығындар;

12.14.6. Аккумуляторлық батареяның, генератордың немесе электр жабдықтарының басқа бөлшектерінің істен шығуы немесе зақымдануы сақтандыру жағдайынан туындамаған жағдайда, оларды ауыстыру құны;

12.14.7. Автомобиль көлігінің шанағына жағылған аэрография элементтерінің және зауыт-өндірушіде көзделмеген жапсырмалардың құны;

12.14.8. Жоқ, толық емес жинақталған, ақаулы бөлшектермен ауыстырылған немесе автомобиль көлігінің жүрісіне сәйкес келмейтін тозу деңгейі бар бөлшектердің құны, сондай-ақ мұндай бөлшектер мен агрегаттардың болмауы немесе зақымдануы қарастырылып отырған сақтандыру жағдайына тікелей қатысы болмаған жағдайда, оларды қалпына келтіру жөніндегі жөндеу жұмыстарының (ауыстырудың) құны. Бұл ретте, егер автомобиль көлігін және/немесе қосымша жабдықты осындай күйде сақтандыруға қабылдау Тексеру актісінде арнайы көрсетілмеген және сақтандыру сомасын анықтау кезінде ескерілмеген болса, аталған шығындар өтелмейді.

13-БӨЛІМ. ШАРТТЫҢ ҚОЛДАНЫСЫН ТОҚТАТУ ШАРТТАРЫ

13.1. Шарт мынадай жағдайларда өз қолданысын тоқтатады:

13.1.1. қолданылу мерзімі аяқталған кезде;

13.1.2. сақтандыру объектісі өмір сүруін тоқтатқан кезде;

13.1.3. сақтандыру жағдайының орын алу мүмкіндігі жойылған және сақтандыру тәуекелінің болуы сақтандыру жағдайынан өзге мән-жайларға байланысты тоқтаған кезде;

13.1.4. Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі заңды күшіне енген кезде;

13.1.5. Шарт Сақтанушының немесе Сақтандырушының талап етуі бойынша, сондай-ақ Тараптардың келісімі бойынша бұзылған кезде;

13.1.6. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де жағдайларда.

13.2. Міндеттемелерді тоқтатудың жалпы негіздерінен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мерзімінен бұрын тоқтату негіздерінен басқа, Шарт мынадай жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады:

13.2.1. сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеу кезінде Сақтанушы кезекті сақтандыру жарнасын төлемеген жағдайда;

13.2.2. Сақтанушы Шарт жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған мән-жайлардағы өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы Сақтандырушыға хабарлау міндетін орындамаған немесе тәуекел дәрежесінің ұлғаюына сәйкес сақтандыру сыйлықақысына қосымша төлем жасамаған жағдайда.

13.3. Шарт Тараптардың келісімі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылған болып, мерзімінен бұрын тоқтату туралы өтініш берілген күннен бастап есептеледі.

13.4. Шартты бұзу туралы хабарлама Сақтанушыға Шартты мерзімінен бұрын тоқтату туралы өтініште көрсетілген нөмірге SMS-хабарлама жіберу арқылы жолданады.

13.5. Шарт 13.1-тармақтың 13.1.1–13.1.6-тармақшаларында көрсетілген мән-жайлар бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде, Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін қайтару сомасын мына формула бойынша есептейді:

СК (қайтару сомасы) = СС (төленген сақтандыру сыйлықақысы) – СС (ұсталған сақтандыру сыйлықақысы) – Істі жүргізуге арналған шығыстар – Сақтандыру төлемдерінің сомасы

Сақтандырушының істі жүргізуге арналған шығыстарының мөлшері, егер Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 842-бабында өзгеше көзделмесе, Шарттың бұзылуына байланысты қайтарылуға тиіс сақтандыру сыйлықақысы бөлігінің 25%-ын құрайды.

Ұсталған сақтандыру сыйлықақысы Сақтандырушы тарапынан Шарттың күндермен есептелген қолданылу мерзіміне (басталу күнінен бастап тоқтатылған күнге дейін) тікелей пропорционалды түрде есептеледі. Бұл ретте Шарттың тоқтатылған күні Сақтанушының жазбаша өтініші келіп түскен күн болып табылады.

13.6. Егер Сақтандырушының талаптары Сақтанушының Шарт талаптарын орындамауына немесе тиісінше орындамауына байланысты болса, онда Сақтанушы төлеген сақтандыру сыйлықақылары қайтарылуға жатпайды.

14-БӨЛІМ. ҚОСЫМША ШАРТТАР

14.1. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылған кезде, Сақтанушы келтірілген залал үшін жауапты тұлғаға (тұлғаларға) қатысты кері талап ету құқығын (уәкілетті органдар арқылы) жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды Сақтандырушыға беруге міндетті.

14.2. Егер Сақтанушы немесе Пайда алушы уәкілетті органдар ұсынатын қажетті құжаттарды Сақтандырушыға беруден бас тартса немесе суброгацияны жүзеге асыру сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы талаппен жүгінген тұлғалардың кінәсінен қажет болса, Сақтандырушы сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру міндетінен босатылады.

14.3. Шарт талаптарын өзгерту Сақтанушы мен Сақтандырушының өзара келісімі бойынша Тараптардың бірінің өтініші негізінде, екінші Тарап өтінішті алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде жүргізіледі және қосымша келісіммен рәсімделеді немесе ерекше шарттармен белгіленеді.

14.4. Егер Тараптардың бірі бес күндік мерзім ішінде Шартқа өзгерістер енгізуге келіспесе, онда Шарттың бұрынғы талаптармен қолданылуын жалғастыруы немесе оның қолданысын тоқтату мәселесі шешіледі.

14.5. Шарт жоғалған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде оның телнұсқасын береді.

15-БӨЛІМ. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

15.1. Шарт бойынша Сақтандырушы мен Сақтанушы арасындағы барлық даулар келіссөздер жүргізу арқылы шешіледі. Келісімге қол жеткізілмеген жағдайда, дау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген тәртіппен қаралады.

15.2. Осы Қағидаларға сәйкес Сақтандырушының Сақтанушыға (Пайда алушыға) жолдайтын барлық хаттары мен хабарламалары төмендегі талаптардың біреуі сақталған жағдайда тиісті түрде жіберілген болып есептеледі:

15.2.1. Хабарлама Шартта немесе сақтандыру жағдайы туралы хабарламада көрсетілген мекенжай бойынша пошта жөнелтілімі арқылы жіберілген жағдайда.

15.2.2. Хабарлама SMS-хабарлама түрінде немесе телефон арқылы хабарламалар жіберудің өзге де сервистерін пайдалану арқылы, Сақтандыру шартында немесе Сақтанушының (Пайда алушының) атынан берілген байланыс деректері көрсетілген өзге құжатта (хабарлама, төлем жасау туралы өтініш) көрсетілген телефон нөміріне немесе мекенжайға жіберілген жағдайда.

15.2.3. Хабарлама Шартта немесе сақтандыру жағдайы туралы хабарламада көрсетілген электрондық пошта мекенжайына электрондық пошта арқылы жіберілген жағдайда.

15.2.4. Мекенжайлар және/немесе деректемелер өзгерген жағдайда, Сақтанушы (Пайда алушы) бұл туралы Сақтандырушыны алдын ала хабардар етуге міндетті. Егер Сақтандырушыға екінші Тараптың мекенжайы және/немесе деректемелері өзгергені туралы алдын ала хабарланбаған болса, Сақтанушыға (Пайда алушыға) бұрын белгілі болған мекенжай бойынша жіберілген барлық хабарламалар мен хабарламалар олар бұрынғы мекенжайға келіп түскен күннен бастап алынған болып есептеледі.

15.3. Залалдың себептері мен мөлшері бойынша даулар туындаған жағдайда, Тараптардың әрқайсысы қосымша сараптама жүргізуді талап етуге құқылы. Сараптама оны жүргізуді талап еткен Тараптың есебінен жүргізіледі.